

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАУКОВИЙ ЧАСОПИС

НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Серія 15

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
(фізична культура і спорт)

Випуск 8 (168) 23

Київ
Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова
2023

УДК 0.51

Н 34

WEB сторінка електронного видання : <http://enpuir.npu.edu.ua>; <http://spppc.com.ua>
www.ffvs.npu.edu.ua/chasopys-npu-seriia-15.

Державний комітет телебачення і радіомовлення України: свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації - серія KB № 8821 від 01.06.2004 р.

Збірник включено до переліку наукових фахових видань України категорії «Б» за галузями наук: 011 «Педагогічні науки», 017 «Фізичне виховання і спорт» – (Наказ Міністерства освіти і науки № 886 від 02.07.2020).

Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. – Київ : Видавництво УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. – Випуск 8 (168) 23. – с. 195

У статтях розглядаються результати теоретичних та науково-експериментальних досліджень у галузі педагогічної науки, фізичного виховання та спорту, висвітлюються педагогічні, медико-біологічні, психологічні і соціальні аспекти, інноваційні технології навчання фізичної культури, практики підготовки спортсменів. Збірник розрахований на аспірантів, докторантів, наукових, педагогічних та науково-педагогічних працівників. Статті друкуються в авторській редакції.

Редакційна рада:

- Андрущенко В.П.** доктор філософських наук, академік НАПН України, ректор УДУ імені Михайла Драгоманова; (гол.Ред.ради);
- Вернидуб Р.М.** доктор філософських наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Євтух В.Б.** доктор історичних наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Дробот І.І.** доктор історичних наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Зернецька А.А.** доктор педагогічних наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Мацько Л.І.** доктор філологічних наук, професор, академік НАПН України, УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Падалка О.С.** доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Синьов В.М.** доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України, УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Торбін Г.М.** доктор фізико-математичних наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Шут М.І.** доктор фізико-математичних наук, професор, академік НАПН України, УДУ імені Михайла Драгоманова.

Редакційна колегія серії:

- Тимошенко О.В.** доктор педагогічних наук, професор, декан факультету фізичного виховання, спорту і здоров'я УДУ імені Михайла Драгоманова; **Головний редактор.**
- Дьоміна Ж.Г.** кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики фізичного виховання факультету фізичного виховання, спорту і здоров'я УДУ імені Михайла Драгоманова;
Заступник головного редактора.
- Андрєєва О.В.** доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, завідувач кафедри здоров'я, фітнесу та рекреації, Національний університет фізичного виховання і спорту України (м. Київ, Україна)
- Ареф'єв В. Г.** доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання, УДУ імені Михайла Драгоманова (м. Київ)
- Грибан Г.П.** доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри фізичного виховання та спортивного вдосконалення, Житомирський державний університет імені І. Франка (м. Житомир, Україна)
- Приймаков О.О.** доктор біологічних наук, професор, професор кафедри здоров'язбережувальної освіти та фізичної рекреації факультету фізичного виховання, спорту та здоров'я, Український державний університет імені Михайла Драгоманова (м. Київ)
- Пронтенко В.В.** кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова (м. Житомир, Україна)
- Пронтенко К.В.** доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова (м. Житомир, Україна)
- Сущенко Л.П.** доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фітнесу та фізкультурно-спортивного реабілітації, Український державний університет імені Михайла Драгоманова (м. Київ)
- Терентьєва Н. О.** доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри олімпійського та професійного спорту, Український державний університет імені Михайла Драгоманова (м. Київ)
- Томенко О.А.** доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, завідувач кафедри теорії та методики фізичної культури, Сумський державний педагогічний університет (м. Суми, Україна)
- Ейдер Ежи** доктор педагогічних наук, доктор наук з фізичного виховання, професор Щецинського університету (Польща)
- Масол В.В.** викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання факультету фізичного виховання, спорту і здоров'я Українського державного університету імені Михайла Драгоманова;**Відповідальний секретар**

ISSN 2311-2220

Схвалено рішенням Вченої ради УДУ імені Михайла Драгоманова

© Автори статей, 2023

© УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023

© Редакційна колегія серії, 2023

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

NAUKOWYI CHASOPYS

NATIONAL PEDAGOGICAL DRAGOMANOV UNIVERSITY

Series 15

SCIENTIFIC AND PEDAGOGICAL
PROBLEMS OF PHYSICAL CULTURE
(physical culture and sports)

Issue 8 (168) 23

Kyiv
Publishers of State Mykhailo Drahomanov University
2023

UDC 0.51

N 34

WEB page of electronic edition: <http://enpuir.npu.edu.ua>; <http://spppc.com.ua>
www.ffvs.npu.edu.ua/chasopys-npu-seriia-15

State Committee for Television and Radio Broadcasting of Ukraine: Certificate of State Registration of the Printed Media - Series KV № 8821 dated 01.06.2004.

The collection is included in the list of scientific professional publications of Ukraine of category "B" by branches of science: 011 "Pedagogical sciences", 017 "Physical education and sports" - (Order of the Ministry of Education and Science № 886 from 02.07.2020).

Scientific journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Series № 15. Scientific and pedagogical problems of physical culture (physical culture and sports): Sb. scientific works / Ed. O. V. Tymoshenko. - K.: Publishing house of State Mykhailo Drahomanov University, 2023 - Issue 8 (168) 23. – s.195

The article deals with the results of theoretical and scientific-experimental research in the field of pedagogical science, physical education and sports, highlights pedagogical, medical and biological, psychological and social aspects, innovative technologies of training physical culture, training practices of athletes. The collection is intended for graduate students, doctoral students, scientific, pedagogical and scientific and pedagogical workers. Articles are printed in the author's wording.

Editorial Board:

- Andrushchenko V.** Doctor of Philosophy, Academician of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, rector of the State Mykhailo Drahomanov University (head of the board);
- Vernidub R.** Doctor of Philosophy Sciences, Professor, State Mykhailo Drahomanov University;
- Yevtukh V.** Doctor of History Sciences, Professor, State Mykhailo Drahomanov University;
- Drobot I.** Doctor of Historical Sciences, Professor, State Mykhailo Drahomanov University;
- Zernetska A.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, State Mykhailo Drahomanov University;
- Matsko L.** Doctor of Philology Sciences, Professor, Academician of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, State Mykhailo Drahomanov University;
- Padalka O.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Corresponding Member of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, State Mykhailo Drahomanov University;
- Sinyov V.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, State Mykhailo Drahomanov University;
- Torbin G.** Doctor of Physical and Mathematical Sciences, Professor, State Mykhailo Drahomanov University;
- Shut M.** Doctor of Sciences (Physics and Mathematics), Professor, Academician of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, State Mykhailo Drahomanov University.

Editorial board:

- Tymoshenko O.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, dean of the Faculty of Physical Education, Sports and Health, State Mykhailo Drahomanov University; **Editor in Chief.**
- Domina Zh** Candidate of Pedagogical Sciences, Professor, State Mykhailo Drahomanov University; **Deputy editor.**
- Andreeva O.** Doctor of Science in Physical Education and Sports, Professor, National University of Physical Education and sports of Ukraine;
- Arefiev V.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, State Mykhailo Drahomanov University
- Griban G.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Zhytomyr State University named after I.Franko;
- Priyamakov O.** Doctor of Biological Sciences, Professor, State Mykhailo Drahomanov University.
- Prontenko V.** Candidate of Science in Physical Education and Sports, Assistant Professor, S. Korolev Zhytomyr Military Institute;
- Prontenko K.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, S. Korolev Zhytomyr Military Institute;
- Sushchenko L.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Fitness and Physical Culture and Sports Rehabilitation, State Mykhailo Drahomanov University (Kyiv)
- Terentieva N.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, State Mykhailo Drahomanov University;
- Tomenko O.** Doctor of Science in Physical Education and Sports, Professor, Sumy State Pedagogical University;
- Ayer Ezhie** Doctor of Pedagogical Sciences, Doctor of Science in Physical Education, Professor at Szczecin University, Poland;
- Masol V.** teacher of the Department of Theory and Methodology of Physical Education, Faculty of Physical Education, Sports and Health, State Mykhailo Drahomanov University; **Responsible secretary.**

Approved by the decision of the Academic Council of the State Mykhailo Drahomanov University

ISSN 2311-2220

© Authors of articles, 2023

© State Mykhailo Drahomanov University, 2023

© Editorial board, 2023

The collection is published monthly

ЗМІСТ 8 (168) 2023

1	Андрєєва О. В., Максименко А. О., Хрипко І. В., Пасічняк Л. В. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МАСИ ТІЛА З ПОКАЗНИКАМИ ФІЗИЧНОГО ТА ЕМОЦІЙНОГО СТАНІВ ДІВЧАТ 12-13 РОКІВ.....	9
2.	Анісімов Д. О. ВИКОРИСТАННЯ СИТУАЦІЙНОЇ СМУГИ ПЕРЕШКОД В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ.....	13
3.	Бачинська Н. В., Журавель О. А. ХАРАКТЕРИСТИКА ТРЕНУВАЛЬНИХ НАВАНТАЖЕНЬ ТА ЇХ ДИНАМІКА НА РІЗНИХ ЕТАПАХ БАГАТОРІЧНОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ В ЖІНОЧІЙ ТА ЧОЛОВІЧІЙ ПАРНИЙ АКРОБАТИЦІ.....	16
4.	Волков М. С. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ ПРЕДСТАВНИКАМИ ІНСТИТУЦІЙ СБОУ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ЗАСОБІВ КІНЕЗІОЛОГІЧНОГО ТЕЙПУВАННЯ.....	20
5	Гавришко С. Г., Гвоздецька С. В., Приходько І. М. СУЧАСНА СИСТЕМА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ЗВО.....	29
6	Гнатченко А.Д., Дембіцька О.О., Бистра І.І. ДИДЖИТАЛІЗАЦІЯ СФЕРИ ФІТНЕСУ ТА СПОРТУ.....	32
7.	Горбенко О. В., Лисенко А. О. ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ СУДДІВСТВА ЗМАГАНЬ ЗІ СПОРТИВНИХ ТАНЦІВ І ТАНЦЮВАЛЬНОГО СПОРТУ.....	36
8	Данько Г.В., Лаврентьєв О.М., Данько Т.Г., Крупеня С.В., Живолович С.А. ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА СПОРТСМЕНІВ З ВІЛЬНОЇ БОРОТЬБИ.....	39
9.	Дишко О.Л., Бєлікова Н.О., Денисенко Н.Г. ЗАКОНОДАВЧО-ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НЕПЕРЕРВНОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	45
10	Діхтяренко З. М., Довгань Н. Ю., Отравенко О. В., Єрмоєнко Е. А., Завістовський О. Д. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ МАЙБУТНІХ ТРЕНЕРІВ ЄДИНОБОРСТВА ТА ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО МОДЕЛЬНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА. 5-6 КЛАС». ВАРІАТИВНИЙ МОДУЛЬ «БОЙОВИЙ ХОРТИНГ» В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АКТИВНОЇ ЖИТТЄВОЇ ПОЗИЦІЇ.....	50
11.	Дулібський А.В. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ СПОРТИВНОГО ВІДБОРУ ТА СЕЛЕКЦІЇ ДО КЛУБНИХ І НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИХ КОМАНД ФРАНЦІЇ З ФУТБОЛУ.....	56
12.	Жерновникова Я. В. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ДО ВИРІШЕННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ЗАВДАНЬ ЗА ДОПОМОГОЮ РЕГРЕСІЙНОГО АНАЛІЗУ.....	62
13.	Замрозевич-Шадрина С. Р., Хацаюк О. О., Сіренко Р. Р., Гончар Н. П., Нестеров О. С. ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ БАТЬКІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАХОДІВ ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ ДОШКІЛЬНИКІВ В РЕАЛІЯХ СЬОГОДЕННЯ.....	65
14	Заневський І. П., Грибовський Р. В., Пітин М. П., Пазичук О. О. НАДІЙНІСТЬ ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ В ОЦІНЮВАННІ ТЕХНІКО-ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ СТРІЛЬЦІВ	73
15	Куришко Є.О., Корчагін М.В., Откидач В. С., Гарбузов О. А. АНАЛІЗ АДАПТАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВСТУПНИКІВ ДО ВВНЗ.....	77
16	Любчик Р. І., Панчук А. П., Гром Т. В., Панчук І. В., Волков М. С., Рибак Л. О. ПРОГРАМА ІНДИВІДУАЛЬНОГО ФІЗИЧНОГО ТРЕНУВАННЯ КУРСАНТОК ВВНЗ ІЗ АКЦЕНТОВАНИМ ВИКОРИСТАННЯМ СУЧАСНИХ ФІТНЕС-ТЕХНОЛОГІЙ.....	82
17	Любчик Р. І., Хацаюк О. В., Гарбуз С. В., Бутенко А. Є., Каплук Д. Д., Литвиненко А. І. СУЧАСНІ ТРЕНУВАЛЬНІ КОМПЛЕКСИ ФІЗИЧНИХ ТА СПЕЦІАЛЬНИХ ВПРАВ СПРЯМОВАНИХ НА ВИРІШЕННЯ ЗАВДАНЬ ПРОФЕСІЙНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ.....	88
18	Микитчик О.С., Борисов Є.В. ДО ПИТАННЯ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ, ЩО ПІДТРИМУЮТЬ ПРИ ПОЧАТКОВОМУ НАВЧАННІ ПЛАВАННЮ.....	95
19	Мірошніченко В. М., Паришкура (Козерук) Ю. В., Брезденюк О. Ю., Редько С. Ю., Головкина В. В. МОДЕЛЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ ЗАНЯТЬ ФІТНЕСОМ ІЗ ЖІНКАМИ ПЕРШОГО ПЕРІОДУ ЗРІЛОГО ВІКУ.....	98
20	Молочко А. С. ОСОБЛИВОСТІ ТА ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ СПОРТИВНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ КВАЛІФІКОВАНИХ СПОРТСМЕНІВ В СИСТЕМІ БАГАТОРІЧНИХ ВИСТУПІВ У ПРОФЕСІЙНОМУ БОКСІ.....	103
21	Одерев А. М., Бабич М. О., Дунець-Лесько А. В., Шлямар І. Л., Панькевич Я. А., Небожук О.Р., Губа А.В. ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ВІЙСЬКОВО-ПРИКЛАДНИХ НАВИЧОК ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗАСОБАМИ СПОРТИВНОГО ОРІЄНТУВАННЯ.....	109
22	Одерев А. М., Романчук С. В., Ольховий О. М., Пилипчак В. В., Романіє І. В., Тимочко О. І., Поцілуйко П. В. ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ, ЯКІ МАЛИ КОНТУЗИЮ.....	113
23	Петрачков О. В., Жембровський С. М. ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ ВІЙСЬКОВО-ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ РЕСПУБЛІКИ ЛИТВИ.....	119
24	Петронюк А. В. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЕЛЕМЕНТІВ У ОДИНОЧНОМУ ТА ПАРНОМУ ФІГУРНОМУ КАТАННІ НА КОВЗНАХ ЯК СКЛАДОВА РОЗВИТКУ ВИДУ СПОРТУ.....	123
25	Петрук І. Д., Сніжко Ю. А. ПСИХОФІЗИЧНІ АСПЕКТИ ПОВЕРНЕННЯ ДО АКТИВНОЇ СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	127
26	Прокопенко А. О. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ПОКАЗНИКАМИ ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ ТА ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ, ЩО ЗАЙМАЮТЬСЯ ТЕНІСОМ З МЕТОЮ ОЗДОРОВЛЕННЯ.....	131

CONTENTS 8 (168) 2023

1.	<i>Andrieieva O. V., Maksymenko A. O., Khrypko I. V., Pasichniak L. V.</i> RELATIONSHIP BETWEEN BODY WEIGHT AND INDICATORS OF PHYSICAL AND EMOTIONAL STATUS IN 12-13-YEAR-OLD GIRLS.....	9
2.	<i>Anisimov D.</i> USE OF SITUATIONAL OBSTACLE COURSE IN THE EDUCATIONAL PROCESS WITH SPECIFIC LEARNING CONDITIONS.....	13
3.	<i>Bachynska N. V., Zhuravel O. A.</i> CHARACTERISTICS OF TRAINING LOADS AND THEIR DYNAMICS AT VARIOUS STAGES OF MULTI-YEAR IMPROVEMENT IN FEMALE AND MALE PAIR ACROBATICS.....	16
4.	<i>Volkov M.S</i> INCREASING THE EFFICIENCY OF TASKS ASSIGNED BY REPRESENTATIVES OF INSTITUTIONS OF THE SECURITY AND DEFENSE SECTOR OF UKRAINE USING KINESIOLOGICAL TAPING.....	20
5.	<i>Havryshko S., Gvozdetska S., Prykhodko I.</i> THE MODERN SYSTEM OF PHYSICAL EDUCATION IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS.....	29
6.	<i>Hnatchenko A., Dembitska O., Bystra I.,</i> DIGITALIZATION OF FITNESS AND SPORTS.....	32
7.	<i>Horbenko O. V., Lysenko A. O.</i> FEATURES OF THE METHODOLOGY FOR JUDGING COMPETITIONS IN DANCE AND DANCE SPORT.....	36
8.	<i>Danko G. V., Lavrentiev O. M., Danko T. G., Krupenya S. V., Zhyvollovych S. A.</i> PSYCHOLOGICAL TRAINING OF FREESTYLE WRESTLING ATHLETES.....	39
9.	<i>Dyshko O. L., Bielicova N. O., Denysenko N. G.</i> LEGISLATIVE AND ORGANIZATIONAL PROVISION OF CONTINUITY OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE PHYSICAL EDUCATION TEACHERS.....	45
10.	<i>Dikhtiarenko Z., Dovhan N., Otravenko O., Yeromenko E., Zavistovskyi O.</i> INNOVATIVE APPROACHES OF FUTURE MARTIAL ARTS COACHES AND PHYSICAL EDUCATION TEACHERS TO THE MODEL CURRICULUM PHYSICAL EDUCATION. GRADE 5-6. VARIABLE MODULE COMBAT HORTING IN MARTIAL LAW CONDITIONS FOR THE FORMATION OF AN ACTIVE LIFE POSITION.....	50
11.	<i>Dulibskyy A. V.</i> FEATURES OF THE ORGANIZATION SPORT SELECTION TO THE CLUB AND NATIONAL FOOTBALL TEAMS OF FRANCE.....	56
12.	<i>Zhernovnikova Ya.</i> TRAINING FUTURE PSYCHOLOGISTS TO SOLVE RESEARCH TASKS USING REGRESSION ANALYSIS.....	62
13.	<i>Zamrozeych-Shadrina S. R., Khatsaiuk O. O., Sirenko R. R., Honchar N. P., Nesterov O, S.</i> FORMATION OF PARENTS' READINESS TO ORGANIZE ACTIVITIES FOR THE PHYSICAL DEVELOPMENT OF PRESCHOOLERS IN TODAY'S REALITIES.....	65
14.	<i>Zanevskyy I. P., Hrybovskyy R. V., Pityn M. P., Pazychuk O. O.</i> RELIABILITY OF PSYCHO-PHYSIOLOGICAL INDICATORS IN ASSESSING THE TECHNICAL AND TACTICAL PREPAREDNESS OF HIGHLY QUALIFIED SHOOTERS.....	73
15.	<i>Kurishko Ye. O., Korchagin M. V., Otkydach V. S., Harbuzov O. A.</i> ANALYSIS OF THE ADAPTATION POTENTIAL OF ENTRANTS TO HIGHER MILITARY EDUCATIONAL INSTITUTIONS.....	77
16.	<i>Liubchich R. I., Panchuk A. P., Grom T. V., Panchuk I. V., Volkov M. S., Rybak L. O.</i> PROGRAM OF INDIVIDUAL PHYSICAL TRAINING OF CADETS (WOMEN) OF HIGHER MILITARY EDUCATIONAL INSTITUTIONS WITH AN EMPHASIS ON THE USE OF MODERN FITNESS TECHNOLOGIES.....	82
17.	<i>Liubchich R., Khatsaiuk O., Garbuz S., Butenko A., Kapliuk D., Lytvynenko A.</i> MODERN TRAINING COMPLEXES OF PHYSICAL AND SPECIAL EXERCISES AIMED AT SOLVING THE TASKS OF PROFESSIONAL ORIENTATION OF FUTURE OFFICERS.....	88
18.	<i>Mykytchuk O., Borysov E.</i> TO THE QUESTION REGARDING THE USE OF MEANS THAT SUPPORT INITIAL SWIMMING TRAINING.....	95
19.	<i>Miroshnichenko V., Parishkura (Kozeruk) Yu., Brezdeniuk O., Redko S., Holovkina V.</i> A MODEL OF THE EFFECTIVENESS OF PHYSICAL CULTURE AND HEALTH CLASSES BY FITNESS WITH WOMEN OF THE FIRST PERIOD OF MATURE AGE.....	98
20.	<i>Molochko A. S.</i> PECULIARITIES AND STAGES OF DEVELOPMENT OF SPORTSMANSHIP OF QUALIFIED ATHLETES IN THE SYSTEM OF LONG-TERM PERFORMANCES IN PROFESSIONAL BOXING.....	103
21.	<i>Oderov Artur, Babych Maksim, Nebozhuk Oleh, Pylypchak Vasyl, Pankevych Yaroslav, Guba Anatolii, Shljamar Ihor, Tymochko Oleksandr, Dunets-Lesko Antonina, Mandiuk Andrii.</i> FUNDAMENTALS OF FORMATION OF MILITARY APPLIED SKILLS OF MILITARY OFFICERS THROUGH SPORTS ORIENTATION.....	109
22.	<i>Oderov Artur, Romanchuk Serhii, Olkhovyi Oleh, Pylypchak Vasyl, Romaniv Ihor, Tymochko Oleksandr, Potsiluiko Pavlo.</i> INVESTIGATION OF THE PECULIARITIES OF THE PHYSICAL FITNESS OF MILITARY SERVANTS WHO HAD INJURIES.....	113
23.	<i>Petrachkov Oleksandr, Serhii Zhebrowskyi.</i> FEATURES OF MILITARY FITNESS PLANNING IN THE LITHUANIAN ARMED FORCES.....	119
24.	<i>Petroniuk A. V.</i> SYSTEMATIZATION OF ELEMENTS IN SINGLE AND PAIR FIGURE SKATING AS A COMPONENT OF SPORT.....	123
25.	<i>Petruk I., Snizhko J.</i> PSYCHOPHYSICAL ASPECTS OF RETURNING TO ACTIVE SPORTS ACTIVITIES.....	127
26.	<i>Prokopenko A O.</i> FEATURES OF THE MANIFESTATION OF CORRELATION RELATIONSHIPS BETWEEN THE INDICATORS OF PHYSICAL DEVELOPMENT AND PHYSICAL FITNESS OF PRIMARY SCHOOL AGE CHILDREN PLAYING TENNIS FOR THE PURPOSE OF HEALTH.....	131

3. Bezokopyl'nyy O. O. (2020), "Preparation of future physical education teachers for health-preserving activities in primary school: theory and methodology: monograph". Cherkasy. 552 s.
4. Byelikova N.O., Tomashchuk O.H. (2020), "Modern approaches to the professional training of future masters of secondary education in physical education". Naukovyy chasopys NPU imeni M. P. Dragomanova. Kyiv. Vyp. 7 (127). S.18-23.
5. Zakon Ukrayiny "Pro osvitu", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (accessed June 14, 2023).
6. Zakon Ukrayiny "Pro fakhovu peredvyshchu osvitu", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2745-19> (accessed June 17, 2023).
7. Zakonu Ukrayiny "Pro vyshchu osvitu", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (accessed June 20, 2023).
8. Kuz'mich I. (2022), "Peculiarities of the development of professional pre-higher education in the conditions of sustainable development of society". Neperervna profesiyna osvita: teoriya i praktyka. Vyp. № 1 (70). S. 49-60.
9. Mytskan T., Yedynak H., Potapchuk S. (2022), "Acmeological competence of bachelors of physical culture". Fizychnye vykhovannya, sport i zdorov'ya lyudyny. Vyp. 25. S. 78-88.
10. Moroz V. M., Moroz S. A. (2021), "The system of modern vocational pre-university education as a component of the mechanism of ensuring the quality of higher education: the state-administrative aspect". Investytsiyi: praktyka ta dosvid. № 1. S. 88-96.
11. Polozhennya pro dual'nu formu zdobuttya fakhovoyi peredvyshchoyi ta vyshchoyi osvity, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0929-23#n14> (accessed July 16, 2023).
12. Ravchyna T., Shemelyuk H. (2019), "Organization of the educational process in the system of vocational pre-university education in the context of legislative changes". Visnyk L'vivskoho universytetu. Vyp. 34. S.198-208.
13. Radkevych V.O., Luzan P.H., Pashchenko T.M. (2022), "Vocational pre-university education: an analytical review of effectiveness". Visnyk NAPN Ukrayiny. 4(2), available at: <https://doi.org/10.37472/v.naes.2022.4209> (accessed June 14, 2023).
14. Tkachenko S. V., Tkachenko S. S. (2020), "Professional training of physical education teachers for professional activity in the conditions of inclusive education". S. 161-165. DOI: 10.5281/zenodo.4516618.
17. Khomyshyn I. YU. (2019), "Pravove rehulyuvannya fakhovoyi peredvyshchoyi osvity v Ukrayini", available at: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2020/may/21474/21.pdf> (accessed June 20, 2023).
15. The European Qualifications Framework: sup-orting learning, work and cross-border mobility. (European Union). Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2018. 32 p.

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2023.8(168).10
УДК 796.071.4-057.874

*Діхтяренко З. М.,
кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фізичного виховання, спорту та здоров'я
Державного податкового університету м. Ірпінь,
Довгань Н. Ю.,
доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри олімпійського та професійного спорту
Чорноморського національного університету імені Петра Могили, м. Миколаїв,
Отраченко О. В.,
кандидат педагогічних наук, доцент, завідувачка кафедри теорії та методики фізичного виховання
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» м. Полтава,
Єрмоєнко Е. А.,
кандидат педагогічних наук, професор кафедри правоохоронної діяльності
Державного податкового університету, м. Ірпінь,
Завістовський О. Д.,
старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, м. Дніпро*

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ МАЙБУТНІХ ТРЕНЕРІВ ЄДИНОБОРСТВА ТА УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО МОДЕЛЬНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА 5-6 КЛАС». ВАРІАТИВНИЙ МОДУЛЬ «БОЙОВИЙ ХОРТИНГ» В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АКТИВНОЇ ЖИТТЄВОЇ ПОЗИЦІЇ

У дослідженні було проведено аналіз літературних джерел за останні п'ять років та виявлено понад п'ятсот наукових публікацій, що підтверджує актуальність єдиноборства – бойовий хортинг серед науковців, педагогів, тренерів, спортсменів, вболівальників та ін. Так, систематично, за календарем проводяться змагання різного рівня та, відповідно, й наукові дослідження. Презентовано в умовах воєнного стану Модельну навчальну програму «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. Варіативний модуль «Бойовий хортинг». Її впровадження сприяє формуванню активної життєвої позиції в майбутніх учителів фізичної культури, тренерів (студенти та курсанти) єдиноборства, учнів, які згодом стають успішними особистостями. Авторами публікації описано два етапи педагогічного експерименту (1-й: узагальнення даних літературних джерел з визначеного напрямку дослідження; 2-й етап: визначення фізичної працездатності за тестом RWC_{170} – Степ-тест). Для визначення потужності виконуваної роботи (W) і числа сходжень ми взяли: чотири вагові категорії (50 кг, 55 кг, 60 кг, 65 кг) студентської молоді, курсантів. Таким чином, отримано розраховані математичним методом результати.

Ключові слова: бойовий хортинг, студенти, курсанти, єдиноборство, Модельна навчальна програма, фізична культура, активна життєва позиція, варіативний модуль, майбутні вчителі та тренери, умови воєнного стану.

Dikhtiarenko Z., Dovhan N., Otravenko O., Yeromenko E., Zavistovskyi O. Innovative approaches of future martial arts coaches and physical education teachers to the Model Curriculum Physical Education Grade 5-6. Variable module Combat Horting in martial law conditions for the formation of an active life position.

In the scientific work, an analysis of literary sources was carried out in recent years and more than five hundred scientific publications were identified, which confirms the relevance of martial arts – Combat Horting among scientists, teachers, trainers, athletes, fans, etc. Thus, competitions of various levels and, accordingly, scientific research are held systematically according to the calendar. The model educational program «Physical culture. 5-6 grades» for institutions of general secondary education. Variant module «Combat Horting». Its implementation contributes to the formation of an active life position in future coaches (students and cadets) martial arts, pupils who later become successful individuals. The authors of the publication describe three stages of the pedagogical experiment (1st: summarization of data from literary sources from a specific research area; 2nd stage: determination of physical capacity according to the test PWC₁₇₀ – Step-test). To determine the power of the performed work (W) and the number of ascents, we took: two weight categories – 33 kg and 35 kg for younger teenagers: fifth-grade students; four weight categories (50 kg, 55 kg, 60 kg, 65 kg) of youth student, cadets. Thus, the results calculated by the mathematical method were obtained.

Keywords: Combat Horting, students, cadets, martial arts, Model curriculum, physical culture, active life position, variable module, future teachers and trainers, martial law conditions.

Постановка проблеми. Фізична культура у сфері освіти базується на державних стандартах освіти, спрямованих на забезпечення науково-обґрунтованих норм рухової активності здобувачів освіти з урахуванням стану їхнього здоров'я, рівня фізичного і психічного розвитку та розроблених відповідно до законів України «Про фізичну культуру і спорт», «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про вищу освіту», «Про позашкільну освіту», Державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на період до 2024 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 01 березня 2017 року № 115 (https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/85327/).

У зв'язку з цим фактом, метою освітньої галузі «Фізична культура» є гармонійний фізичний розвиток особистості, підвищення функціональних можливостей організму, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок, розширення рухового досвіду через формування стійкої мотивації молоді до занять фізичною культурою і спортом.

Особливої уваги заслуговує Модельна навчальна програма «Фізична культура» для 5-6 класів – це комплексна програма для адаптаційного циклу навчання, яка забезпечує наступність між початковою і базовою освітою, гнучкий перехід учнів від молодшого шкільного віку до підліткового. Програма визначає мету, завдання та зміст навчального предмета «Фізична культура», орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів 5-6 класів, види їхньої навчальної діяльності з освітньої галузі «Фізична культура». Вона розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти та реалізує визначені в стандарті ціннісні орієнтири, ключові компетентності та наскрізні уміння учнів.

Варто зазначити, що Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: О. Педан, Г. Коломоець, А. Боляк, А. Ребрина, В. Дерев'яно, В. Стеценко та ін.) рекомендована Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 17.08.2022 року № 752). Дана програма складається з: пояснювальної записки, мети, ціннісних орієнтирів, завдань, принципів, пріоритетів змісту і структури програми, шляхів реалізації програми та особливостей організації освітнього процесу з предмету «Фізична культура» (адаптаційний цикл), переліку головних вимог до сучасного уроку фізичної культури, опису фізкультурно-оздоровчої діяльності, оцінювання освітніх досягнень, переліку модулів, додатків тощо.

Акцентовуємо увагу, що під номером дев'ять є варіативний модуль «Бойовий хортинг» – національний професійно-прикладний вид спорту України (автор: Є. Срьоменко), який заснований на культурних, оздоровчих і бойових традиціях українського народу сприяє всебічному вихованню підростаючого покоління для забезпечення безпеки державної незалежності України, усуваючи загрози для збереження цілісності українських земель. Варіативний модуль «Бойовий хортинг» є багаторічним спеціально організованим процесом навчання, всебічного розвитку, морально-етичного виховання й оздоровлення дітей і молоді [1-6; 9-14; 16-19].

У зв'язку з цим фактом, впровадження Модельної навчальної програми «Фізична культура. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти. Варіативний модуль «Бойовий хортинг» і, особливо, в умовах воєнного стану – виховання в молоді стійкого інтересу та потреби у регулярних заняттях українським бойовим мистецтвом, що сприяє формуванню активної життєвої позиції успішних особистостей: майбутні вчителі фізичної культури та тренери (студенти та курсанти) єдиноборства.

Аналіз літературних джерел за останні роки підтверджує актуальність єдиноборства – бойовий хортинг серед науковців, педагогів, тренерів, спортсменів, вболівальників та ін. Так, систематично, за календарем проводяться змагання різного рівня та, відповідно, й наукові дослідження. В Україні за цей час видано понад п'ятсот наукових публікацій, в яких є і результати досліджень. За межами України є публікації в колективних монографіях – розділи: Dovgan, N., ... & Melnik, B. Part 6. «Horting as the tool of comprehensive education of pupils, students, and cadets», 2021; Fedorchenko, T., ... & Dehtyaryov, A. Part 5. «Combat Horting as a means of physical education of a harmoniously developed, successful, a vitally active personality – pupils, students and cadets: results of research work», 2022; Malynskiy, I., ... & Ostapchuk, L. Part 5. «Horting as a Means of Physical Education for Pupils and Students» [9; 11; 12; 16-19].

Мета публікації – на основі презентації в умовах воєнного стану Модельної навчальної програми «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. Варіативний модуль: «Бойовий хортинг» оприлюднити попередньо отримані розраховані математичним методом результати показників Степ-тесту – визначення PWC₁₇₀ в студентів, курсантів із метою посилення військово-патріотичного виховання у ЗВО.

Завдання дослідження: 1. Провести аналіз літературних джерел щодо: виявлення наукових праць про бойовий хортинг в умовах воєнного стану; дослідження питання впровадження/використання Модельної навчальної програми «Фізична культура. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти. Варіативний модуль «Бойовий хортинг». 2. Описати два етапи педагогічного експерименту. 3. Показати результати показників Степ-тесту – визначення PWC₁₇₀ у студентській молоді, курсантів. 4. Сформулювати перспективи подальших досліджень.

Методи дослідження: анкетування, педагогічні спостереження, бесіди, педагогічне тестування, метод експертних оцінок, антропометричні методи; методи математичної статистики, узагальнення результатів аналізу даних науково-методичної літератури з визначеного напрямку дослідження.

Зв'язок роботи з науковими темами. Зважаючи на вибір і теоретичний аналіз списку літератури за темою наукового дослідження, маємо можливість зробити висновок, що наша публікація направлена на впровадження результатів науково-дослідних робіт у заклади середньої та вищої освіти [1-19]. А, отже, наукове дослідження виконується згідно НДР: 1) ДР № 0118U001989; ДР № 0121U113261; 2) (ДР № 0120U100443); ДР №0123U100608; 3) ДР № 0121U113032; 4) ДР № 0117U005556.

Виклад основного матеріалу дослідження. Бойовий хортинг – це багаторічний спеціально організований процес навчання, всебічного розвитку, морально-етичного виховання та оздоровлення дітей та молоді. Це національний професійно-прикладний вид спорту України. Його створенням на початку XXI століття можна вважати час впровадження у 2008 році в Україні та за кордоном засновником всього українського хортингу Е. Єрмоменком нової для спортивного співтовариства, придуманої ним назви «Хортинг», правил змагань та системи підготовки спортсменів, які до цього часу в світі не застосовувалися. Зараз бойовий хортинг працює в допомогу підвищення функціональної підготовки співробітників правоохоронних органів, а також курсантів і студентів спеціалізованих відомчих закладів вищої освіти. Починають професійно тренуватися в гуртках «Бойовий хортинг» учні початкових класів, а підлітки вже виступають активно на змаганнях різного рівня [1-6; 9-14; 16-19]. Отже, важко переоцінити значення бойового хортингу на етапі формування активної життєвої позиції успішних особистостей: майбутні вчителі та тренери (студенти та курсанти) єдиноборства.

У Модельній навчальній програмі «Фізична культура. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти» варіативний модуль «Бойовий хортинг» передбачено напрями: очікувані результати навчання, пропонований зміст навчального предмета, види навчальної діяльності учнів. Всі ці напрями впливають на формування активної життєвої позиції в майбутніх учителів та тренерів єдиноборства під час їх виховання та навчання.

У педагогічному експерименті взяли участь студентська молодь / курсанти – здобувачі вищої освіти (майбутні тренери, 63 особи: 22 дівчат і 41 юнаків) кафедри «Фізичного виховання, спорту та здоров'я» ДПУ; (майбутні вчителі фізичної культури, 42 особи: 14 дівчат і 28 юнаків) кафедри теорії та методики фізичного виховання ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»; (майбутні офіцери ВСУ, 72 особи: 14 дівчини і 58 юнака) кафедри тактико-спеціальної підготовки ДДУВС.

Дослідження тривало тиждень для кожного курсу (з першого по четвертий) у ВНЗ I півріччя 2022-2023 н.р.

1-й етап: узагальнення даних літературних джерел із визначеного напрямку дослідження. Отже, можна зробити наступний висновок, що дане дослідження «Впровадження в умовах воєнного стану Модельної навчальної програми «Фізична культура. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти. Варіативний модуль «Бойовий хортинг» – це формування активної життєвої позиції успішних особистостей: майбутні вчителі фізичної культури та майбутні тренери (студенти та курсанти) єдиноборства – є актуальним науковим напрямом, адже, ним ніхто за нашими даними не займався. Зауважимо, що все такі є ряд наукових робіт, що досліджують бойовий хортинг у контексті Модельної навчальної програми «Фізична культура. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти. Варіативний модуль «Бойовий хортинг» [1; 4; 5; 9-14; 16-18 та ін.].

2-й етап: визначення фізичної працездатності за тестом PWC₁₇₀ – Степ-тест. Даний педагогічний експеримент проходили здобувачі вищої освіти – студентська молодь, курсанти (перший – четвертий курс: денна / заочна форми навчання (16-20 років), які перший раз випробували на собі Степ-тест у ДДУВС (під керівництвом О. Завістовського); у ДПУ (під керівництвом Н. Довгань, Е. Єрмоменка і З. Діхтяренко); у ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (під керівництвом О. Отравенко).

Експериментальні та контрольні групи були попереджені, що показники не будуть розголошуватися.

Опис педагогічного експерименту. 1. Номер академічної групи: □. 2. Стать: чоловіча □, жіноча □. 3. Повних років □. 4. Маса тіла □. 5. Зріст □. 6. Підібрати визначені попередньо висоту сходів: 15 см. 7. Індивідуальне опитування про самопочуття. 8. Накладення електродів електрокардіографа для реєстрації пульсу наприкінці (4 хв. 30 с.) кожного навантаження для запису 30-ти секундної електрокардіографії (ЕКГ). Або ж вимірювання пульсу електронним тонометром наприкінці (5 хв.) сходження. 9. При вище середнього темпу виконання кожним досліджуваним протягом 5 хв. рахувалося число сходжень почергово правою і лівою ногами на визначену висоту (15 см) сходів. 10. Відпочинок у положенні сидячи – 3 хв. між першим і другим навантаженням. 11. Потужність виконуваної роботи (W) ми визначили за формулою: $W \text{ (кґм/хв)} = 1,33 \cdot p \cdot h \cdot n$, де: 1,33 – коефіцієнт, що враховує величину роботи при спуску зі сходів; p – маса обстежуваного (кґ); h – висота сходів (м); n – число сходжень. 12. Розподіл за ваговими категоріями здійснювався відповідно до Всеукраїнських правил змагань з бойового хортингу. 13. Для визначення потужності виконуваної роботи (W) і числа сходжень ми взяли для даного дослідження: чотири вагові категорії: від 50 кґ до 65 кґ студентської молоді, курсантів.

Отже, якщо середня маса в студентській молоді, курсантів 50 кґ, а висота сходів 15 см, тоді визначаємо число сходжень при навантаженні 500 кґм/хв. і 1000 кґм/хв. Таким чином, попередньо отримані розраховані математичним методом результати: $500 \text{ кґм/хв.} = 1,33 \times 0,15 \times 50 \times X$ (число сходжень за 1 хв.), $X = 500 / 1,33 \times 0,15 \times 50$, $X = 50$ сходжень за 1 хв. Тоді, середній показник за п'ять хв. = 250 сходжень. $1000 \text{ кґм/хв.} = 1,33 \times 0,15 \times 50 \times X$ (число сходжень за 1 хв.), $X = 1000 / 1,33 \times 0,15 \times 50$, $X = 100$ сходжень за 1 хв. Тоді, середній показник за п'ять хв. = 500 сходжень.

Якщо середня маса в студентській молоді, курсантів 55 кґ, а висота сходів 15 см, тоді визначаємо число сходжень при навантаженні 500 кґм/хв. і 1000 кґм/хв. $500 \text{ кґм/хв.} = 1,33 \times 0,15 \times 55 \times X$ (число сходжень за 1 хв.), $X = 500 / 1,33 \times 0,15 \times 55$,

$X = 45$ сходжень за 1 хв. Тоді, середній показник за п'ять хв. = 225 сходжень. $1000 \text{ кг/хв.} = 1,33 \times 0,15 \times 55 \times X$ (число сходжень за 1 хв.), $X = 1000 / 1,33 \times 0,15 \times 55$, $X = 91$ сходжень за 1 хв. Тоді, середній показник за п'ять хв. = 455 сходжень.

Отже, якщо середня маса в студентській молоді, курсантів 60 кг, а висота сходинок 15 см, тоді визначаємо число сходжень при навантаженні 500 кг/хв. і 1000 кг/хв. Таким чином, попередньо отримані розраховані математичним методом результати: $500 \text{ кг/хв.} = 1,33 \times 0,15 \times 60 \times X$ (число сходжень за 1 хв.), $X = 500 / 1,33 \times 0,15 \times 60$, $X = 42$ сходжень за 1 хв. Тоді, середній показник за п'ять хв. = 210 сходжень. $1000 \text{ кг/хв.} = 1,33 \times 0,15 \times 60 \times X$ (число сходжень за 1 хв.), $X = 1000 / 1,33 \times 0,15 \times 60$, $X = 83$ сходжень за 1 хв. Тоді, середній показник за п'ять хв. = 415 сходжень.

Якщо середня маса в студентській молоді, курсантів 65 кг, а висота сходинок 15 см, тоді визначаємо число сходжень при навантаженні 500 кг/хв. і 1000 кг/хв. $500 \text{ кг/хв.} = 1,33 \times 0,15 \times 65 \times X$ (число сходжень за 1 хв.), $X = 500 / 1,33 \times 0,15 \times 65$, $X = 38$ сходжень за 1 хв. Тоді, середній показник за п'ять хв. = 190 сходжень. $1000 \text{ кг/хв.} = 1,33 \times 0,15 \times 65 \times X$ (число сходжень за 1 хв.), $X = 1000 / 1,33 \times 0,15 \times 65$, $X = 77$ сходжень за 1 хв. Тоді, середній показник за п'ять хв. = 385 сходжень (див. Табл. 1).

14. Визначення PWC₁₇₀ математичним методом.

Таблиця 1

Узагальнені показники дослідження Степ-тесту в студентській молоді, курсантів ЕГ і КГ (n=105), 2022-2023 н.р.

(Н. Довгань, О. Отравенко, О. Завістовський, Е. Єрьоменко і З. Діхтяренко)

№ п/п	Висота сходів, см	К-сть сходжень, раз. / хв.	Вік, 16-20 років							
			Стать							
			ч/ж		ч/ж		ч/ж		ч/ж	
			W (кг/хв)							
			500	1000	500	1000	500	1000	500	1000
			Маса тіла							
50		55		60		65				
1.	15	5	250	500	225	455	210	415	190	385
2.		10	500	1000	450	910	420	830	380	770
3.		15	750	1500	675	1365	630	1245	570	1155
4.		20	1000	2000	900	1820	840	1660	760	1540
5.		25	1250	2500	1125	2275	1050	2075	950	1925
6.		30	1500	3000	1350	2730	1260	2490	1140	2310
7.		35	1750	3500	1575	3185	1470	2905	1330	2695
8.		40	2000	4000	1800	3640	1680	3320	1520	3080

Висновки. Проведений аналіз літературних джерел за останні п'ять років підтверджує актуальність єдиноборства – бойовий хортинг серед науковців, педагогів, тренерів, спортсменів, вболівальників та ін. Так, систематично, за календарем проводяться змагання різного рівня та, відповідно, й наукові дослідження. В нашій державі – Україні за цей час видано понад п'ятсот наукових публікацій, в яких є і результати досліджень. Існує перелік публікацій за межами України в колективних монографіях [9; 11; 12; 16; 17; 19]. Дослідженню питання впровадження / використання Модельної навчальної програми «Фізична культура. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти. Варіативний модуль «Бойовий хортинг» відображено в наукових працях [1-4; 7; 17; 19]. Таким чином, у Модельній навчальній програмі «Фізична культура. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти» варіативний модуль «Бойовий хортинг» передбачено напрями: очікувані результати навчання, пропонований зміст навчального предмета, види навчальної діяльності учнів. Всі ці напрями впливають на формування активної життєвої позиції в майбутніх учителів фізичної культури та майбутніх тренерів (студенти та курсанти) єдиноборства під час їх виховання та навчання. Авторами публікації описано два етапи педагогічного експерименту (1-й: узагальнення даних літературних джерел з визначеного напрямку дослідження; 2-й етап: визначення фізичної працездатності за тестом PWC₁₇₀ – Степ-тест). Для визначення потужності виконуваної роботи (W) і числа сходжень ми взяли: чотири вагові категорії (50 кг, 55 кг, 60 кг, 65 кг) студентської молоді, курсантів. Таким чином, отримано розраховані математичним методом результати (див. Табл. 1).

Отже, визначена мета публікації досягнута відповідно до сучасного стану військово-патріотичного виховання молоді, навчального та тренувального процесів у закладах вищої освіти України. Наступні публікації будуть направлені на опис і порівняння фактичних результатів, що відобразить **перспективи подальших досліджень** і підтвердить актуальність й своєчасність обраної теми.

Література

1. Діхтяренко Зоя. Використання Модельної навчальної програми «Фізична культура. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти. Варіативний модуль «Бойовий хортинг» для життєво активних, успішних особистостей / З. Діхтяренко, Г Коломоєць, В Деревянко, В. Єрьоменко // *Прикладне значення фізичної та військової підготовки у майбутній професії*: зб. матер. Міжн. наук.-практ. конф., Київ, 20 грудня 2022 р. / Упор.: Є. В. Баженов, Ю. М. Сафонов, О. М. Шамич, Г. А. Коломоєць та ін. Київ: ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», 2023. С. 82-96.
2. Єрьоменко Е. А. Навчальна програма з бойового хортингу для учнів 1-11 класів закладів загальної середньої освіти: навч.-метод. посіб. К.: Паливода А. В., 2020. 280 с.
3. Малинський І. Й., Діхтяренко З. М., Чаплигін В. П., Хоменко В. О., & Коцюба С. Ю. Вплив тренувань з бойового хортингу на профілактику психофізіологічного стресу учнівської та студентської молоді, курсантів. // *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*, (2(122)), 2020. 100-105.
4. Отравенко О. В. Національно-патріотичне виховання здобувачів освіти засобами бойового хортингу під час воєнного

стану / О. В. Отравенко, Н. Ю. Довгань, З. М. Діхтяренко, В. І. Ганчева. // *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. № 1 (355), 2023. С. 136-146.

5. Федорченко Т. Є. Впровадження в модельній навчальній програмі «Фізична культура. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти бойовий хортинг для успішної особистості: експериментальна робота / Т. Є. Федорченко, З. М. Діхтяренко, В. В. Деревянко, Г. А. Коломоєць, А. А. Ребриня // *Підготовка майбутніх учителів фізичної культури та тренерів у заклади загальної середньої освіти, спортивні клуби та ДЮСШ (в умовах воєнного стану)* [Електронне видання]: зб. матер. Всеукр наук-практ конф. з міжнар участю присвяченої Дню фізичної культури і спорту України та Дню працівника освіти (м. Буча, 05 жовтня 2022 р.) / упоряд: З. М. Діхтяренко: Приватний вищий навчальний заклад «Український гуманітарний інститут», 2022. С. 166-177.

6. Boltivets, Sergii, Dikhtiarenko, Zoia, Zavistovskyi, Oleg, Rebryna, Anatoliy. Strengthening the mental health of Combat Horting athletes (school and student youth, cadets) in conditions of armed and informational aggression (experimental work). Ensuring Standards of Quality of Life in a Turbulent World. Monograph. Opole: The Academy of Applied Sciences – Academy of Management and Administration in Opole, 2022, (pp. 568-582).

7. Griban, G., Dzenzeliuk, D., Dikhtiarenko, Z., Yeromenko, E., Lytvynenk, A., Otravenko, O., Semeniv, B., Prystynskiy, V., & Prontenko, K. Influence of sambo wrestling training on students' physical fitness. *Sport Mont*, 19 (1), 2021. 89-95. doi: 10.26773/smj.210219.

8. Griban, G., Kuznietsova, O., Dzenzeliuk, D., Malynskiy, I., Dikhtiarenko, Z., Yeromenko, E., Otravenko, O., Lytvynenko, A., Lyhun, N., Okhrimenko, I., Prontenko, K. Dynamics of psycho-emotional state and individual psychological characteristics of students in the process of physical education classes. *Revista Dilemas Contemporáneos: Educación, Política y Valores*. Año: VII, Número: Edición Especial, Artículo no.:113, Período: Diciembre, 2019.

9. Dikhtiarenko, Zoia, Korzhenko, Iryna, Steshyts, Andrii. Training of future physical education teachers and martial arts coaches – Combat Horting to the application of healthcare technologies. Physical culture, sports and physical rehabilitation in modern society. N. Khlus, O. Nestorenko (editors). *Monograph*. Publishing House of University of Technology, Katowice, 2022, (pp. 22-77).

10. Dovgan Nadiia, Otravenko Olena, Dehtyaryov Anatoliy. Structural study of the levels of health, physical and tactical fitness, functional and psycho-emotional states in Combat Horting athletes. *Ensuring Standards of Quality of Life in a Turbulent World*. Monograph. Opole: The Academy of Applied Sciences – Academy of Management and Administration in Opole, 2022, (pp. 513-524).

11. Dovhan, Nadiya. Scientific and methodological aspects of sports training of Combat Horting athletes: pupils and student youth, cadets (2022). *Physical culture, sports and physical rehabilitation in modern society*. Nataliia Khlus, Oleksandr Nestorenko (editors). Monograph. Publishing House of University of Technology, Katowice, 2022, (pp. 78-101).

12. Dovgan, N., Fedorchenko, T., Yeromenko, E., Dikhtiarenko, Z., Kukushkin, K., Lavrentiev, O., Sergienko, Y., Khatko, A., Khimich, V., Shcherbina, Y., Pustoliakova, L., Hulai, V., Demchenko, N., Hrek, T., Vaskivska, T., Yeromenko, V., Ovsukova, O., Zub, R., Melnik, B. (2021). Physical culture and sport in harmoniously developed personality formation. Volodymyr Prystynskiy, Tadeusz Pokusa (editors). Monograph. Publishing House WSZiA, Opole. 2021. 384. ISBN 978–83–66567–34–4. Part 6. Horting as the tool of comprehensive education of pupils, students, and cadets (pp. 272–357).

13. Kukushkin Kostiantyn, Yeromenko Eduard, Dikhtiarenko Zoia, Grechana Larisa. The prospectives of Combat Horting in the military patriotic education of a successful personality: pupils, students and cadets (experimental work). Ensuring Standards of Quality of Life in a Turbulent World. Monograph. Opole: The Academy of Applied Sciences – Academy of Management and Administration in Opole, 2022, (pp. 525-532).

14. Khatko, Alla, Dikhtiarenko, Zoia, Yeromenko, Eduard, Yeromenko, Veronica. The use of cloud technologies in the training of specialists (pupils and students, cadets) in Combat horting. Physical culture and sport in harmoniously developed personality formation. Volodymyr Prystynskiy, Tadeusz Pokusa (editors). Monograph. Publishing House WSZiA, Opole. 2021. 384. ISBN 978–83–66567–34–4. Part 6. Horting as the tool of comprehensive education of pupils, students, and cadets (pp. 314-326).

15. Khoroshukha, M., Griban, G., Terentieva, N., Tkachenko, P., Petrachko, O., Semeniv, B., Otravenko, O., Dikhtiarenko, Z., Yeromenko, E., Khurtenko, O., Lytvynenko, A. Influence of different training activities on development of junior athletes' logical thinking. *International Journal of Human Movement and Sports Sciences*, 9(1), 2021. 62-70. doi: 10.13189/saj.2021.090109.

16. Malynskiy, I., Boyko, V., Dovgan, N., Dikhtiarenko, Z., Yeromenko, E., Fedorchenko, T., Lytvynenko, A., Khatko, A., Pustoliakova, L., Ostapenko, O., Zubalii, M., Khimich, V., Koval, A., Zhivolovich, S., Korobchenko, A., Ostapchuk, L. Problems and prospects of physical culture and sports development and healthy lifestyle formation of different population groups. Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole; pp.286. Part 5. Horting as a Means of Physical Education for Pupils and Students 2020, (pp. 226–273).

17. Ostapenko, Oleksandr, Zubalii, Mykola, Dikhtiarenko, Zoia. Military-patriotic education of pupils and students-hortingists as a basis of a healthy way of life in the conditions of ideological and ideological confrontation (2020). Problems and prospects of physical culture and sports development and healthy lifestyle formation of different population groups. Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2020, (pp. 268-273).

18. Fedorchenko, T., Boltivets, S., Dovgan, N., Dikhtiarenko, Z., Yeromenko, E., Kukushkin, K., Otravenko, O., Zavistovskyi, O., Khatko, A., Kolomoiets, H., Berezhna, T., Veselova, V., Steshyts, A., Khimich, V., Demchenko, N., Yeromenko, V., Grechana, L., Petrova, O., Kozlova, K., Ilytskyi, I., Rebryna, A., Tsviha, A., Dehtyaryov, A. Ensuring Standards of Quality of Life in a Turbulent World. Monograph. Opole: The Academy of Applied Sciences – Academy of Management and Administration in Opole, 2022; pp. 623. ISBN 978-83-66567-48-1. Part 5. «Combat Horting as a means of physical education of a harmoniously developed, successful, a vitally active personality – pupils, students and cadets: results of research work» (pp. 498-597).

19. Fedorchenko, Tetiana, Dikhtiarenko, Zoia, Berezhna, Tamila, Kolomoiets, Halyna. Educational programs for Combat Horting – implementation during training classes strength fitness for a successful personality: athletes (pupils, students and cadets) of Combat Horting (experimental work). Ensuring Standards of Quality of Life in a Turbulent World. Monograph. Opole: The Academy of

Applied Sciences – Academy of Management and Administration in Opole, 2022, (pp. 498-512).

References

1. Dikhtiarenko, Z., Kolomoiets, A., Derevyanko, V., & Yeromenko, V. (2023). Vykorystannia Modelnoi navchalnoi prohramy «Fizychna kultura. 5-6 klas» dlia zakladiv zahalnoi serednoi osvity. Variatyvnyi modul «Boiovohyi Khortyng» dlia zhyttievo aktyvnykh, uspishnykh osobystostei. In *Prykladne znachennia fizychnoi ta viiskovoi pidhotovky u maibutnii profesii*: 20.12.2022 (pp. 82-96). Kyiv: DNU «Instytut modernizatsii zmistu osvity» [in Ukrainian].
2. Yeromenko, E. (2020). Navchalna prohramma z Boiovoho Khortynghu dlia uchniv 1-11 klasiv zakladiv zahalnoi serednoi osvity. Kyiv: Palyvoda A.V. [in Ukrainian].
3. Malynskiy, I., Dikhtiarenko, Z., Chaplyhin, V., Khomenko, V., & Kotsyuba, S. (2020). Vplyv trenuvan z Boiovoho Khortynhu na profilaktyku psykhoфизиологичного стресу uchnivskoi ta studentskoi molodi, kursantiv. In *Naukovyi chasopys NPU im. M. P. Dragomanova*: Vol. 15, 2 (122) (pp. 100-105). Kyiv: NPU im. M. P. Dragomanova. [in Ukrainian].
4. Otravenko, O. V., Dovgan, N. Yu., Dihtyarenko, Z. M. Gancheva, V. I. (2023). Nacionalno-patriotichne vihovannya zdobuvachiv osviti zasobami bojovogo hortingu pid chas voyennogo stanu. *Visnik Luganskogo nacionalnogo universitetu imeni Tarasa Shevchenka. Pedagogichni nauki*. № 1 (355), 136-146. DOI: [https://doi.org/10.12958/2227-2844-2023-1\(355\)-136-146](https://doi.org/10.12958/2227-2844-2023-1(355)-136-146) [in Ukrainian].
5. Fedorchenko, T. Ye. (2022). Vprovadzhennya v modelnij navchalnij programi «Fizychna kultura. 5-6 klas» dlia zakladiv zagalnoi serednoi osviti bojovij hortingu dlia uspishnoyi osobystosti: eksperimentalna robota / T. Ye. Fedorchenko, Z. M. Dihtyarenko, V. V. Derevyanko, G. A. Kolomoiec, A. A. Rebrina // *Pidgotovka maibutnih uchiteliv fizychnoi kulturi ta treneriv u zakladi zagalnoi serednoi osviti, sportivni klubi ta DYUSSh (v umovah voyennogo stanu)* [Elektronne vidannya]: zbir. mater. Vseukr nauk-prakt konfer z mizhnar uchastyu prisvyachenoyi Dnyu fizychnoi kulturi i sportu Ukrayini ta Dnyu pracivnika osviti (m. Bucha, 05 zhovtnya 2022 r.) / uporyad: Z. M. Dihtyarenko. m. Bucha: Privatnij vishij navchalnij zaklad «Ukrayinskij humanitarnij institut», 166-177 [in Ukrainian].
6. Boltivets, Sergii, Dikhtiarenko, Zoia, Zavistovskiy, Oleg, Rebrina, Anatoliy. (2022). Strengthening the mental health of Combat Horting athletes (school and student youth, cadets) in conditions of armed and informational aggression (experimental work). Ensuring Standards of Quality of Life in a Turbulent World. Monograph. Opole: The Academy of Applied Sciences – Academy of Management and Administration in Opole, (pp. 568-582) [in Ukrainian].
7. Griban, G., Dzenzeliuk, D., Dikhtiarenko, Z., Yeromenko, E., Lytvynenko, A., Otravenko, O., Semeniv, B., Prystynskiy, V., & Pronenko, K. (2021). Influence of sambo wrestling training on students' physical fitness. *Sport Mont*, 19 (1), 89-95. doi: 10.26773/smj.210219 [in English].
8. Griban, G., Kuznietsova, O., Dzenzeliuk, D., Malynskiy, I., Dikhtiarenko, Z., Yeromenko, E., Otravenko, O., Lytvynenko, A., Lyhun, N., Okhrimenko, I., Pronenko, K. (2019). Dynamics of psycho-emotional state and individual psychological characteristics of students in the process of physical education classes. *Revista Dilemas Contemporáneos: Educación, Política y Valores*. Año: VII, Número: Edición Especial, Artículo no.:113, Período: Diciembre [in English].
9. Dikhtiarenko, Zoia, Korzhenko, Iryna, Steshyts, Andrii. (2022). Training of future physical education teachers and martial arts coaches – Combat Horting to the application of healthcare technologies. Physical culture, sports and physical rehabilitation in modern society. Nataliia Khlus, Oleksandr Nestorenko (editors). *Monograph*. Publishing House of University of Technology, Katowice, (pp. 22-77) [in Ukrainian].
10. Dovgan Nadiia, Otravenko Olena, Dehtyaryov Anatoliy. (2022). Structural study of the levels of health, physical and tactical fitness, functional and psycho-emotional states in Combat Horting athletes (2022). Ensuring Standards of Quality of Life in a Turbulent World. Monograph. Opole: The Academy of Applied Sciences – Academy of Management and Administration in Opole, (pp. 513-524) [in English].
11. Dovhan, Nadiya. (2022). Scientific and methodological aspects of sports training of Combat Horting athletes: pupils and student youth, cadets. Physical culture, sports and physical rehabilitation in modern society. Nataliia Khlus, Oleksandr Nestorenko (editors). *Monograph*. Publishing House of University of Technology, Katowice, (pp. 78-101) [in Ukrainian].
12. Dovgan, N., Fedorchenko, T., Yeromenko, E., Dikhtiarenko, Z., Kukushkin, K., Lavrentiev, O., Sergienko, Y. [et al.]. (2021). Physical culture and sport in harmoniously developed personality formation. Volodymyr Prystynskiy, Tadeusz Pokusa (editors). *Monograph*. Publishing House WSZiA, Opole. 2021. 384. ISBN 978–83–66567–34–4. Part 6. Horting as the tool of comprehensive education of pupils, students, and cadets (pp. 272–357) [in Ukrainian].
13. Kukushkin Kostiantyn, Yeromenko Eduard, Dikhtiarenko Zoia, Grechana Larisa. (2022). The perspectives of Combat Horting in the military patriotic education of a successful personality: pupils, students and cadets (experimental work). Ensuring Standards of Quality of Life in a Turbulent World. Monograph. Opole: The Academy of Applied Sciences – Academy of Management and Administration in Opole, 2022, (pp. 525-532) [in English].
14. Khatko, Alla, Dikhtiarenko, Zoia, Yeromenko, Eduard, Yeromenko, Veronica. (2021). The use of cloud technologies in the training of specialists (pupils and students, cadets) in Combat horting. Physical culture and sport in harmoniously developed personality formation. Volodymyr Prystynskiy, Tadeusz Pokusa (editors). *Monograph*. Publishing House WSZiA, Opole. 2021. 384. ISBN 978–83–66567–34–4. Part6. Horting as the tool of comprehensive education of pupils, students, and cadets (pp. 314-326) [in Ukrainian].
15. Khoroshukha, M., Griban, G., Terentieva, N., Tkachenko, P., Petrachko, O., Semeniv, B., Otravenko, O., Dikhtiarenko, Z., Yeromenko, E., Khurtenko, O., Lytvynenko, A. (2021). Influence of different training activities on development of junior athletes' logical thinking. *International Journal of Human Movement and Sports Sciences*, 9(1), 62-70. doi: 10.13189/saj.2021.090109 [in English].
16. Malynskiy, I., Boyko, V., Dovgan, N., Dikhtiarenko, Z., Yeromenko, E., Fedorchenko, T., Lytvynenko, A. [et al.]. (2020). Problems and prospects of physical culture and sports development and healthy lifestyle formation of different population groups. *Monograph*. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole; pp.286, illus., tabs., bibls. Part 5. Horting as a Means of Physical Education for Pupils and Students (pp. 226–273) [in Ukrainian].
17. Ostapenko, O., Zubalii, M., Dikhtiarenko, Z. Military-patriotic education of pupils and students-hortingists as a basis of a healthy way of life in the conditions of ideological and ideological confrontation (2020). Problems and prospects of physical culture and

sports development and healthy lifestyle formation of different population groups. Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2020; (pp. 268-273) [in Ukrainian].

18. Fedorchenko, T., Boltivets, S., Dovgan, N., Dikhtiarenko, Z., Yeromenko, E., Kukushkin, K., Otravenko, O., Zavistovskiy, O., Khatko, A., Kolomoiets, H., Berezhna, T., Veselova, V., Steshyts, A., Khimich, V., Demchenko, N., Yeromenko, V., Grechana, L., Petrova, O., Kozlova, K., Ilnytskyi, I., Rebryna, A., Tsviha, A., Dehtyaryov, A. Ensuring Standards of Quality of Life in a Turbulent World. Monograph. Opole: The Academy of Applied Sciences – Academy of Management and Administration in Opole, 2022; pp. 623. ISBN 978-83-66567-48-1. Part 5. «Combat Horting as a means of physical education of a harmoniously developed, successful, a vitally active personality – pupils, students and cadets: results of research work» (pp. 498-597) [in English].

19. Fedorchenko, Tetiana, Dikhtiarenko, Zoia, Berezhna, Tamila, Kolomoiets, Halyna. Educational programs for Combat Horting – implementation during training classes strength fitness for a successful personality: athletes (pupils, students and cadets) of Combat Horting (experimental work). Ensuring Standards of Quality of Life in a Turbulent World. Monograph. Opole: The Academy of Applied Sciences – Academy of Management and Administration in Opole, 2022, (pp. 498-512) [in English].

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2023.8(168).11

УДК: 796.01/.09 : 796.33

Дулібський А.В.,

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри футболу
Львівський державний університет імені І. Боберського, м. Львів

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ СПОРТИВНОГО ВІДБОРУ ТА СЕЛЕКЦІЇ ДО КЛУБНИХ І НАЦІОНАЛЬНИХ ЗБІРНИХ КОМАНД ФРАНЦІЇ З ФУТБОЛУ

Напередодні чемпіонату Європи з футболу 2016 року, що проводився у Франції, Міністерство освіти разом з Федерацією футболу Франції (ФФФ) та шкільними спортивними асоціаціями затвердили програму "Foot à l'école" ("Футбол у школі"), яка діє в усіх загальноосвітніх школах великої країни. Основна мета загальнонаціональної програми – зміцнити та закріпити практичний взаємозв'язок між школою та улюбленим заняттям багатьох дітей – грою у футбол. Програма надає дітям змогу грати в футбол у школі і робить гру не тільки елементом спортивного відбору футболістів, а й одним із інструментів академічного успіху школярів [1, 9 - 11].

Федерація футболу Франції підготувала для цього кваліфікованих фахівців та надала школам необхідне спортивне обладнання, якісну ігрову форму і методичне забезпечення. Зміст програми зосереджений на освітньому та розважальному аспектах, які залучають до процесу гри в футбол усіх дітей, незалежно від статі, ігрових навичок чи змагальних досягнень. Мета даної програми – залучити якнайбільшу кількість дітей до занять футболом.

Ключові слова: футбол, Франція, відбір, програма, навчання.

Dulibskyy Andriy. Features of the organization sport selection to the club and national football teams of France.

Ahead of the 2016 European Football Championship held in France, the Ministry of Education together with the French Football Federation (FFF) and school sports associations approved the program "Foot à l'école" ("Football at school"), which operates in all schools in the football country. The main goal of the national program is to strengthen and consolidate the practical relationship between school and the favorite activity of many children - playing football. The program enables children to play football at school and makes the game not only an element of sports selection, but also one of the tools for academic success of schoolchildren.

For this purpose, the French Football Federation trained qualified specialists and provided schools with the necessary sports equipment, high-quality playing uniforms and methodological support. The main and emphasized essence of the program is focused on entertaining and educational aspects that involve in the process of playing football all children who dream of big football, regardless of gender and football playing skills or competitive achievements. The goal of this program is to involve the largest number of children in football lessons.

The development structure of both youth and professional football in France is constantly being improved, including because it is economically and image-wise very profitable for French football clubs to invest in their future. After all, young talented players usually go to play on the basis of signed large professional contracts in the more powerful football leagues of Europe (England (EPL), Spain (Primera), Italy (Serie A), Germany (Bundesliga)), so a constant influx of qualified football personnel is needed in their place.

Key words: football, France, selection, program, learning.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими і практичними завданнями. 7 квітня 2019 року Федерація футболу Франції (FFF), що народилася у результаті трансформації Французького міжфедерального комітету (CFI), відзначила своє 100-річчя від дня заснування. Федерація футболу Франції організовує, контролює та регулює практику масового та елітного юнацького і професійного футболу, його фінансування, а також навчання та відбір і селекцію гравців, тренерів й міжгалузевих фахівців футболу у всій країні. Федерація футболу Франції об'єднує професійні та аматорські клуби, місією яких є спеціалізоване навчання, тренування і професійна практика усієї сфери французького футболу. Відповідно до закону про розвиток футболу 1901 року Федерація футболу Франції є некомерційною організацією, яка має значну суспільну користь. Діяльність Федерації футболу Франції характеризують освітні, громадські та солідарні зобов'язання перед французьким суспільством [9].

Варто підкреслити, що Федерація футболу Франції налічує у своєму складі понад 2 мільйони активних учасників процесу розвитку футболу, 1 мільйон 870 тисяч професійних, напівпрофесійних і аматорських гравців, 400 тисяч волонтерів і 18